PLAN HADEE 2035

Tot stand gekomen door:
Projectgroep dorpsontwikkelingsplan

HADEE
Dè doen we same

Actief
Burgerschap
Heeswijk-Dinther

INHOUDSOPGAVE

- Voorwoord p. 3
- Waar komen we vandaan? p.5
- Leeswijzer p.6
- Stappen die zijn gezet p.7
- Toekomstbeeld en nieuwe kansen p. 11
- Groen in HaDee p. 14-15
- Wonen in HaDee p. 16-17
- Werken in HaDee P.18-19
- Samen HaDee p. 20-21
- Bereikbaar in HaDee p. 22-23
- Projecten per thema p. 25
- Wat gaan we doen? p. 41

Actief Burgerschap Heeswijk-Dinther

VOORWOORD

Met trots presenteren we het nieuwe dorps-ontwikkelingsplan. Een plan dat is gemaakt door, met én voor alle inwoners van Heeswijk-Dinther: ‘PLAN HaDee 2035 – Dè doen we same!’

Want ‘samen’ is de basis onder alles wat er in ons dorp gebeurt. En het meeste gebeurt gelukkig ook gewoon zonder een Ontwikkelingsplan. Het vooruitkijken en op tijd nieuwe plannen in gang zetten is er vooral voor bedoeld om ‘het samen van nu’ te ondersteunen naar de toekomst. En klaar te zijn voor die toekomst.
Hoe zorgen we er immers voor dat we het tot in lengte van jaren ook echt samen kunnen blijven doen?

Dat vereist een leefbaar dorp, met voldoende plekken om te wonen, werken en ontmoeten.
Een dorp waarin wij én de nog komende generaties met elkaar gezond kunnen blijven leven.
Een dorp met een groene gezonde structuur waar we wonen, werken en ontmoeten.
Een dorp waar we als samenleving een ecosysteem zijn:
Samen-leven-zorgen-werken-doen!

Namens Actief Burgerschap Heeswijk-Dinther;
Peer Verkuijlen - Rob van den Berg - Gertjan Arts - Myrtille Verhagen - Jacqueline van Uden - Han Poort
Kees van den Boom - Marieke van Beek Dorris Heijmeriks - Myrjam de Graaf

Actief Burgerschap Heeswijk-Dinther

WAAR KOMEN WE VANDAAN?

In 2011 is door Stichting Actief Burgerschap, samen met dorpsbewoners, het Integraal Dorpsontwikkelingsplan ‘Samen Sterk Heeswijk-Dinther – Ontwikkelingsprogramma van een dorp met een verhaal’ opgesteld.
Veel ambities en initiatieven uit het plan zijn ingevuld en zo goed als gerealiseerd, zoals het nieuwe Plein 1969, woningbouw in Rodenburg, herinrichting van de Traverse en het ontstaan van Stichting Samen Sterk.

Tien jaar lang is het plan de agenda voor ons dorp geweest. Ruim een jaar geleden ontstond de behoefte een actueel plan te maken voor de komende jaren. Een nieuwe toekomstvisie voor Heeswijk-Dinther die aansluit bij het initiatief van de gemeente om voor heel Bernheze een Omgevingsvisie op te stellen.

Samen met burgers werken aan leefbaarheid vraagt om actieve participatie van burgers bij het maken van een plan. Bureau ZET heeft hierbij geholpen een goed participatieproces vorm te geven. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd en diverse straatgesprekken gevoerd, waarmee de meningen, het gevoel, maar ook de zorgen van onze inwoners hebben kunnen registreren. Mede op basis daarvan kwam een nieuw plan voor Heeswijk-Dinther tot stand.

LEESWIJZER

Dit PLAN HaDee 2035 laat zich als volgt lezen en bekijken:

1. De aanpak die is toegepast bij het opstellen van het dorpsontwikkelingsplan met aandacht voor wat er in en om het dorp leeft.
2. Het toekomstbeeld, zoals het uit het participatieproces is opgehaald. Wat moet Heeswijk-Dinther in de toekomst zijn? Hoe ziet ons dorp er dan uit? Wat zijn nieuwe kansen, waar vanuit we onze toekomst kunnen vormgeven?
   Wat zien we nu al gebeuren, waar we iets mee kunnen of moeten? Dit toekomstbeeld vormt, samen met te verwachten veranderingen – denk aan het klimaat en de vergrijzing –, de onderlegger voor het ontwikkelingsplan.
3. Het plan zelf, waarin we voor 4 thema's (Groen, Leefbaarheid, Wonen, Vitaal) de belangrijkste onderwerpen voor Heeswijk-Dinther beschrijven en een aantal concrete projecten benoemen die Actief Burgerschap graag met het dorp op wil pakken, maar waarover we als dorp ook een 'deal' (een nieuw Dorpsakkoord) willen sluiten met het het bestuur van de gemeente Bernheze.

STAPPEN DIE ZIJN GEZET

Consultatie

Na gesprekken met maatschappelijke organisaties en dorpsbewoners is een eerste schets gevormd van de toekomst voor Heeswijk-Dinther.

Ontwerpsessie STAB

Samen met ZET is het proces vormgegeven, door doelgroepen en belangrijke plekken, momenten en ijkpunten te benoemen.

De HaDee Kwis

We hebben verhalen, anekdotes en sentiment opgehaald bij deelnemers van de HaDee Kwis.

De straat op

We zijn de straat op geweest om het geschetste toekomstbeeld te verrijken en te onderzoeken waar energie zit om een actieve bijdrage te leveren

Dorps-bijeenkomst 16 juni 2023

Inspirerende & activerende bijeenkomst voor het hele dorp, waarin we met elkaar het toekomstbeeld en nieuwe kansen vastgelegd: waar zit energie?

Bundelen en vertalen

In deze stap van het proces hebben we alle input naar projecten vertaald en is het plan geschreven.

Presentatie PLANHaDee 2035

PLAN HADEE 2035

Actief Burgerschap Heeswijk-Dinther

TOEKOMSTBEELD EN NIEUWE KANSEN

Want dit zijn de foute hits, losgaan
Bij Stanserhoorn of de Zwaan
In d'n Ollie, bij de Toren
Komt nu maar weer snel naar voren
Kermis, carnaval
Oh mijn God, het is weer bal
In de polonaise en we zingen samen
Welkom in de feesttent
Welkom op de allerleukste party van het dorp mensen
Welkom in de feesttent
Iedereen kent iedereen en dat is hoe het hoort
Op deze party in de feesttent
Welkom op de allerleukste party van het dorp mensen
Hier in Heeswijk-Dinther
Was het elke avond maar een feestje zoals hier

'Welkom in de feesttent' | WVOZ Team 4
Beste inzending "een dorp met een verhaal" HaDeeKwis 2023

TOEKOMSTBEELD EN NIEUWE KANSEN

In een participatiepoces oogsten:

GROEN
WONEN
WERKEN
SAMEN
BEREIKBAAR

in HaDee

GROEN IN HADEE

TOEKOMSTBEELD

De gemeenschap ervaart dat groen en blauw onlosmakelijk vervlochten zijn met het dorp. Welzijn, gezondheid en recreatie zijn doorweven met de natuur in groen en blauw van beekdalen van rivieren de Leijgraaf en de Aa.

Het HaDee van de toekomst wordt gekenmerkt door de landelijke ligging en agrarische omgeving. De groene verbinding tussen de beekdalen wordt hoog gewaardeerd door de inwoners.

Het dorp en het gebied eromheen zijn bestand tegen de grote maatschappelijke transities van deze tijd zoals hitte, druk op de natuur, de transitie van de landbouw, verbetering van luchtkwaliteit en nieuwe energiebronnen.

Van Maashorst, beekdal de Aa en Kasteel Heeswijk zien we kans om te vergroenen en te verrijken met ecologische en natuurinclusieve landbouw, in combinatie met recreatieve voorzieningen en voedselbossen.

Er is een uitnodigende, groene openbare ruimte waar mensen uit het dorp elkaar ontmoeten en waar kinderen spelen. De omgeving nodigt uit tot bewegen en houdt de HaDeejers gezond.
Genieten van de natuur staat centraal!

NIEUWE KANSEN

De natuur verbindt mensen, ondersteund door kunst en verhalen.

Het natuurspeelbos aan de Aa-kantstraat verder ontwikkelen tot groene sociale plek van Hadee en doortrekken naar de Droevendaal.

Een blokhut in de buurt van het avonturenbos voor Jong Nederland.

Vergroenen openbare plekken door verticale begroeiing en bosaanplant bij nieuwe wijken.

Stimuleren gebruik van de omgeving van de Klotbeek, door aanleggen wandelpaden bij bijvoorbeeld het knuppelpad.

Vergroten bewustwording van het gebruikmaken van wandelpaden in plaats van dwars door natuurgebieden.

Aanleggen pluktuinen, bomen en wildbloemstroken langs sloten, weilanden en in bermen.

Praktische tips delen via website voor subsidiemogelijkheden voor vergroenen eigen tuinen en huizen.

Natuureducatie om het belang van groen te verduidelijken, onder meer voor klimaatadaptatie, gezondheid en welzijn.

Lerend spelen, zoals bij Dier- en Tuinweide aan de Meerstraat.

WONEN IN HADEE

TOEKOMSTBEELD

In 2035 is het aantal woningen flink gestegen. Vooral voor starters en senioren.

Deze woningen passen binnen de duurzaamheidsdoelstellingen en vormen op meerdere plekken in HaDee een uitbreiding van de bebouwde dorpskom.

De huizen zijn zo gebouwd dat ze passen in het bestaande karakter van het dorp en het gebied.

De gemeente en het dorp zorgen er samen voor dat de verbinding met het centrum en tussen de bewoners onderling, sterk blijft.

De kerk wordt omgebouwd tot een eigentijdse woonruimte/appartementen.
Ook is er ruimte voor innoveren en experimenteren met verschillende woonvormen, zoals gemeenschappelijk wonen, coöperatieve woonvormen en woongebouwen, ook in het groen.

Jong en oud leven door elkaar en leven samen in en om het dorp en in het buitengebied.

NIEUWE KANSEN

Inzetten op doorstroming door geschikte huizen te bouwen voor ouderen. Voorkomen van uitbouwen en beperken bezit van een tweede huis, tenzij dat wordt ingezet voor sociale huur.

Het wonen en groen op logische wijze combineren.

Bewoners participeren bij nieuwe bouwplannen om wensen en behoeften aan te laten sluiten.
Een mix van woningen door een mix van doelgroepen en leeftijden.

Wonen en zorg mengen in een woonconcept.
Bestaande (grotere) woningen opdelen en beter benutten -meergeneratiewoningen- vaker mogelijk maken.

NIEUWE IDEEËN:

- Kleinere woningen bouwen; woonhofjes
- Locaties als bij (en in) de Abdij van Berne, de Wildhorst, boerenbedrijven en in het centrum.
- Na samenvoeging sportverenigingen het terrein van Avesteijn als bouwlocatie.
- Meebewegen met de vraag van de inwoners.
- Biobased (ver)bouwen; Lokaal geproduceerde woningen in een samenwerking met boeren en bouwers.
  Van akkerland naar woningpand.

WERKEN IN HADEE

TOEKOMSTBEELD

In 2035 is er veel ruimte voor lokale ondernemers. De creativiteit is groot en er zijn aantrekkelijke werklocaties.

‘t Retsel mag groeien, maar met behoud van het dorpse karakter en bijpassende schaalgrootte van bedrijven.

Landbouw blijft een economische drager in het gebied en levert banen op. Wel is de omschakeling gemaakt naar een meer duurzaam landbouwsysteem.

Binnen andere sectoren is er aandacht voor verduurzaming, door lokaal en kleinschalig te produceren, verspilling tegen te gaan en bestaande economische dragers niet per se uit te breiden, maar juist te versterken.
Ook deeleconomie heeft een plek in HaDee.

Het centrum is levendig en biedt een aantrekkelijk aanbod van kunst, cultuur en recreatie.
De horeca werkt goed samen, waardoor het centrum nog meer smoel heeft.

Ook het buitengebied nodigt uit voor recreatie door dorpsbewoners en trekt bezoekers aan.
Kleinschalige verkooppunten met lokaal voedsel zijn bijvoorbeeld verspreid.

NIEUWE KANSEN

Flexwerkplekken zodat werkenden niet elke dag naar de stad hoeven en mensen die thuiswerken daar terechtkunnen.

Kleinschalige zorgprojecten ontwikkelen die bijdragen aan de werkgelegenheid voor, onder anderen, jongeren.

Lokale, kleine bedrijven een plek geven op de weekmarkt, zodat ze meer zichtbaarheid krijgen.

Het aansporen van een deelmaatschappij door het delen van auto's en apparaten zoals wasmachines en tuingereedschap. Dit stimuleert gemak, duurzaamheid en saamhorigheid.

TOEKOMSTBEELD

Zeg je HaDee, dan zeg je gezelligheid, saamhorigheid en verbondenheid. Dat blijft behouden in de toekomst. Het dorp heeft een eigen karakter en het verenigingsleven is groot. Feesten, dat doen we ook in 2035 samen. Bijvoorbeeld door een grote tent op het marktplein in de zomer, extra festivals en evenementen.

Eenzaamheid is zeldzaam en mensen, jong en oud, zorgen voor elkaar. Er is aandacht voor groepen mensen die minder snel aansluiting vinden bij de samenleving.
Zo kan iedereen meedoen in HaDee.

Het basisvoorzieningenniveau is op peil. Jonge gezinnen vinden in HaDee wat zij nodig hebben en er is meer aanbod voor de jonge inwoner.

Iets wat we ontzettend belangrijk vinden is het samenbrengen van de verschillende sportverenigingen, bijvoorbeeld door één groot sportcomplex of het samenvoegen van voetbalverenigingen.

Vrijwiliigerswerk is en blijft belangrijk. In 2035 vervullen de kerken een nieuwe rol in de saamhorigheid in HaDee.

HaDee is als gemeenschap een eigen ecosysteem met oog voor de ander en de omgeving.

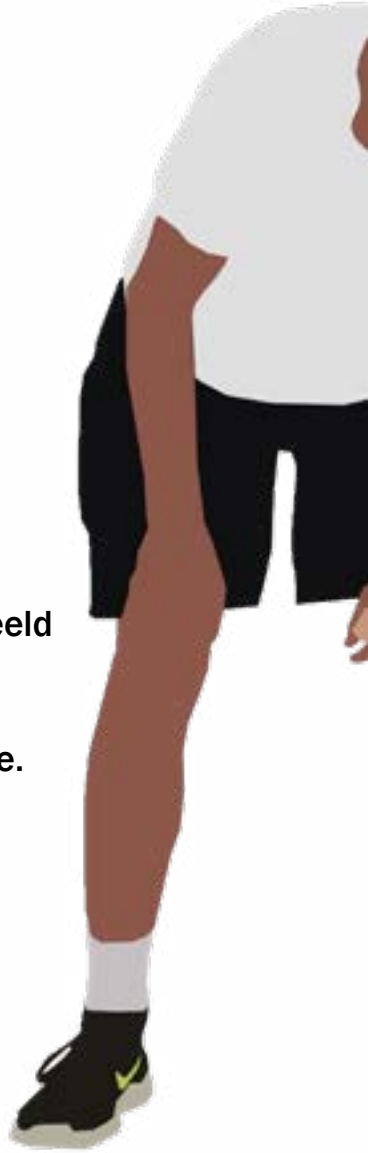

NIEUWE KANSEN

Één groot sportpark, één grote kantine, één grote gezelligheid: Omnipark voor alle sporten bij elkaar met gemeenschappelijk multifunctionele kantine en gebundelde krachten.

Faciliteiten van verenigingen inzetten voor andere doelen, bijvoorbeeld de sportkantine overdag inzetten voor activiteiten van senioren.

Ook cultuurverenigingen kunnen meer samenwerken, bijvoorbeeld door een gezamelijke accommodatie.

Een multifunctioneel centrum, onder andere met een podium voor voorstellingen en lokale evenementen.

Meer horeca in het centrum of organiseren van andere ontmoetingsmogelijkheden, bijvoorbeeld door meer activiteiten en evenementen.

Cultuurhistorische plekken zijn kenmerkend voor HaDee en vereisen bijzondere aandacht voor de toekomst.

BEREIKBAAR IN HADEE

TOEKOMSTBEELD

HaDee: Een plattelandsgemeente dichtbij de grote stad, ook in 2035!

De infrastructuur is meer en meer gericht op nieuwe vormen van vervoer, zoals elektrische fietsen, laadpalen en de step. Er zijn mooie en veilige wandel-en fietspaden, bijvoorbeeld bij firma Dijkhoff naar Kasteel Heeswijk.

Ook de bereikbaarheid met het openbaar vervoer is belangrijk, bijvoorbeeld door een bus naar Uden, via Loosbroek en naar de buitenwijk van HaDee. De verbinding tussen het centrum en het buitengebied blijft belangrijk.

Het zou geweldig zijn om te kunnen wandelen langs de hele trajecten van rivieren de Leijgraaf en Aa.

BEREIKBAAR IN HADEE

NIEUWE KANSEN

Verbeteren van duurzaam vervoer door openbare laadpalen voor elektrische auto en fiets, net als carpoolplaatsen.

Het beschikbaar maken van elektrische deelauto's.

Jaarlijkse controle van wegennetwerk en fietspaden.

Verbeteren van de veiligheid van/op stoepen en fietspaden door duidelijke zichtbaarheid in ontwerp met als uitgangspunt: De auto is te gast en past zich aan.
Waar nodig aangevuld met bebording/aanwijzing.

Er zijn kansen voor het verbeteren van de bereikbaarheid van het dorp voor mensen zonder auto, bijvoorbeeld door deelauto's of een snelbus naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch. Ook zou het gemeentehuis beter bereikbaar moeten zijn voor autoloze mensen.

Een OV-verbinding tussen dorpskernen en voorzieningen wordt erg gewaardeerd.

PROJECTEN PER THEMA

HET DNA VAN HADEE

Dè doen we same

Iedereen telt mee en doet mee in Heeswijk-Dinther. Met de vergrijzing en individualisering van de samenleving, ook in onze dorpsgemeenschap, neemt het alleenzijn toe.
We willen voor elkaar zorgen en elkaar helpen.
Dat is het DNA van HaDee en daarom ook terug te lezen in alle thema's en projecten.
We willen als HaDeejers samen nieuwe dingen oppakken en creëren. Vanuit de ambitie 'samen',
maar ook omdat we klaar willen zijn voor een toekomst met nieuwe vraagstukken.
Bijvoorbeeld als het gaat om duurzaamheid en klimaatneutraliteit.
Wat het gaat worden is nog niet duidelijk. Maar wel is duidelijk dat we heel veel samen kunnen doen (zie hieronder).

Stap 1 is ons dorp in beweging krijgen om coöperatief te denken!

Wat kunnen we gaan doen? Een aantal voorbeelden ...

- Energie coöperatie oprichten op schaal Heeswijk-Dinther
- Samen auto's delen
- Eigen OV ontwikkelen
- Beheer openbare ruimte in handen van bewoners
- Coöperatie Voedselbos
- Elkaar stimuleren en motiveren om gezond oud te worden

Doar gebeur ut

Ieder dorp heeft plekken waar je graag vertoeft en waar je trots op bent, omdat ze de identiteit van jezelf, maar vaak ook van ons dorp bepalen, naast je eigen huis en je eigen straat en buurt.
Denk aan het centrum (het nieuwe plein en alle voorzieningen daar rondom heen), CC Servaes – met de Ontmoetingstuin, en het Willibrordus-centrum. Tegelijkertijd bouwen we ook aan nieuwe 'plekken waar je wilt zijn', want doar gebeur ut! Over een aantal daarvan willen we graag vanuit het dorp meedenken, zodat we ook zeker weten dat we ze als bijzondere plekken in het dorp met elkaar gaan beleven en gebruiken.

Stap 1 is om samen te bepalen welke plekken het zijn en waarom juist deze … en wat we er zouden kunnen doen om het tot plekken om te bouwen (sociaal en fysiek) waar je ook echt wilt zijn!

Wat zijn de plekken? Een aantal voorbeelden …

- Abdij van Berne, Laverhof en omgeving
- Servatius kerk / Servaas en omgeving
- Willibrordus kerk / Willibrordcentrum en omgeving
- Plein 1969 en omgeving
- De ontwikkeling van nog te bouwen wijken en hun omgeving

PASSENDE WONINGEN EN WOONCONCEPTEN

Zoals altijd, ook bij het vorige Dorpsontwikkelingsplan, is er ook de komende jaren weer veel aandacht voor wonen nodig. Er zijn op dit moment bijna geen woningbouwplannen in aanbouw. Er is een gat gevallen met nieuwbouw vanaf de afronding van plan Rodenburg.
Wel zijn er veel plannen in voorbereiding. De vraag is echter wanneer deze feitelijk gerealiseerd gaan worden.
En ook of ze voorzien in de werkelijke vraag die in ons dorp leeft: betaalbare woningen (huur en koop), zodat jongeren in ons dorp kunnen (blijven) wonen, en innovatieve woonzorg-concepten. Bieden de bestemmingsplannen (omgevingsplannen) voldoende ruimte om flexibel in te kunnen spelen op specifieke situaties? Is er bijvoorbeeld voldoende juridische ruimte in de plannen om woningen te splitsen of mantelzorgwoningen in tuinen te mogen plaatsen?
Bernheze zou zich moeten willen onderscheiden met nieuwe woonconcepten en niet altijd de standaardprogrammering vanuit de gemeentelijke woonvisie moeten volgen. Heeswijk-Dinther wil daarvoor graag een proeftuin zijn voor nieuwe woonconcepten. Deze nieuwe woonconcepten moeten – zoals in het Rodenburgplan is gebeurd – vanuit het dorp ontstaan met de inwoners van Heeswijk-Dinther als investeerder, ontwikkelaar, verhuurder én gebruiker.
Ook moeten we nieuwe manieren van bouwen omarmen, zodat Bernheze een voorbeeld kan zijn voor andere gemeenten; van akkerland naar woonpand. Tot slot bouwen we duurzaam en modulair. Als we panden slopen, herbestemmen we materialen.

WONEN

PROJECT

Actief Burgerschap wil mede initiatiefnemer zijn in de lopende woningbouwplannen voor een aantal deelprojecten die vanuit het dorp zelf worden bedacht en zo mogelijk ook gefinancierd en ontwikkeld. Thema's betaalbaar bouwen voor jongeren, wonen-zorg met het oog op het bouwen van gemeenschappen waarin verschillende leeftijdsgroepen, zoals senioren, gezinnen en jongeren samenleven en voor elkaar zorgen. Er is meer creativiteit nodig met het oog op de toekomst. Dat we meer naar elkaar om kijken.

DOOR GOEDE ZORG (voor elkaar) BLIJVEN WE VITAAL VITAAL

De vergrijzing zet de komende jaren door. Langer thuis wonen is de norm.
Zorg aan huis is steeds belangrijker.
En hoe ouder en kwetsbaarder, hoe minder aansluiting bij dorpsgenoten.
Vraagverlegenheid neemt toe op hoge leeftijd, hulp is vaker nodig via bemiddeling.
Het doel is dat iedereen mee kan doen aan het maatschappelijk leven (veerkracht, sociale verbondenheid en participatie).
We moeten voorkomen dat mensen afhaken in de samenleving en/of vereenzamen.
We moeten de (informele) zorg voor en door alle inwoners bevorderen en versterken.
Daarbij is preventie een belangrijk onderdeel. Het behouden en bevorderen van de vitaliteit zorgt ervoor dat inwoners langer gezond blijven en daardoor minder gebruik hoeven te maken van de gezondheidszorg.
Behouden van professionele zorgvoorzieningen voor curatieve en preventieve zorg is daarnaast van belang.

VITAAL

PROJECT

In overleg met Samen sterk in HDL willen we een toekomstplan maken dat uitgaat van de continuering van activiteiten en diensten, maar dat ook kansrijke nieuwe initiatieven bevat. Denk bijvoorbeeld aan gecombineerde leefstijlinterventies (GLI's). Met dit toekomstplan werken we aan een betere samenwerking, betere zichtbaarheid, een duidelijk overzicht van beschikbare voorzieningen voor zorg en welzijn en aan helderheid in de lokale (door)verwijsmogelijkheden.

KOELE ONTMOETINGSPLEKKEN VOOR MENS EN DIER

GROEN

Klimaatverandering heeft nu al gevolgen voor de leefbaarheid in en rondom ons dorp en dat zal in de toekomst verder toenemen. Niet alleen voor onze (klein)kinderen, maar ook voor de dieren en planten. Ze kunnen zich niet goed verplaatsen, omdat groene, natuurlijke leefplekken ver uit elkaar liggen.
Daardoor zijn ze extra kwetsbaar voor klimaatverandering en zullen ze in aantal en variatie afnemen. Nieuwe exotische soorten zullen juist toenemen, met ziekten en plagen als gevolg. Denk bijvoorbeeld aan de processierups en de knut.
Gelukkig biedt ons dorp ook kansen om deze negatieve gevolgen te beperken.
Verspreid in ons dorp zijn veel openbare plantsoenen en pleinen aanwezig.
De inrichting ervan is nu nog niet overal geschikt voor het bieden van verkoeling voor de bewoners, voor het opvangen van regenwater of het bieden van een leef- en schuilplek voor planten en dieren. Het kost weinig inspanning om deze plekken geschikt te maken.
Door deze koele ontmoetingsplekken te verbinden met elkaar via groene wegen wordt het voor bewoners aantrekkelijk om naar buiten te gaan, een ommetje te lopen of fietsen en te genieten van het moois dat Heeswijk-Dinther te bieden heeft. Ook de bezoekende toerist heeft hier voordeel van.

GROEN

PROJECTEN

1. Inrichten van een aantal natuurlijke groenblauwe ontmoetingsplekken, zoals het natuurspeelbos aan de Aa-kantstraat, het Plein 1969, het plein bij basisschool het Mozaiek, in de Bernhardstraat en in de Wilgendreef. Hiermee garanderen we voor iedere bewoner binnen 300m afstand een koele, openbare plek. De inrichting bepalen de omwonenden: een speelplek, een plukpleintje, een rustplaats, ...
2. Het realiseren van een groenrijk ommetje door het fiets- en wandelvriendelijk inrichten van de wegen Heilarensestraat, Eikenhoek, Schoolstraat, Plein 1969, Zijlstraat, Meerstraat en Zandstraat ('auto te gast' of aparte fiets- en wandelpaden) met hier en daar rust- en picknickplekken en met 4-lagen groen langs de hoofdwegen (bomen, struiken, planten en bodembedekkers). Hiermee realiseren we direct een groenblauwe dooradering in Heeswijk-Dinther, waar ook de dieren en planten van kunnen profiteren.

ZELF AAN DE SLAG MET KLIMAATADAPTATIE #HOEDAN?

GROEN

Ook inwoners zelf kunnen aan de slag om de negatieve gevolgen van klimaatverandering te beperken. De dichtstbijzijnde koele plek die inwoners kunnen realiseren is vaak toch de eigen achtertuin.
Het vervangen van tegels door gras en/of planten levert al een graad verkoeling op. Een volwassen boom verlaagt de temperatuur nog eens met 4 graden.
Een extra voordeel van een groene tuin is dat het regenwater direct in de grond wegzakt en niet in de riolering verdwijnt: gratis water voor de planten! Wist je dat er subsidieregelingen zijn voor het afkoppelen van regenwater?
Een groene inrichting biedt veel voordelen, want wist je dat...:

- ...al met 10% bedekking van bomen in een plantsoen de temperatuur met 1°C daalt?
- ...de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) als norm hanteert dat iedere stedeling op maximaal 300m van openbaar groen zou moeten wonen? Dit heeft te maken met de mogelijkheid om snel op een koele plek te komen.
- ...de meeste dieren en planten zich over een afstand van 200m kunnen verplaatsen en dus gebaat zijn bij groene leefplekken die maximaal 200m van elkaar afliggen?
- ...een fijne leefplek voor dieren en planten bestaat uit 4 groene lagen: bomen, struiken, planten en bodembedekkers.
- ... een groen plantsoen ook lékker kan zijn voor buurtbewoners? Denk aan fruitbomen, kruiden of bessenstruiken.
- ...naast verkoeling een groen plantsoen ook kan zorgen voor het verminderen van wateroverlast door regenwater op te slaan en in de bodem te laten zakken?

GROEN

PROJECT

Actief burgerschap ziet haar rol als schakelaar tussen gemeente Bernheze en de inwoners. We willen inwoners en bedrijven in Heeswijk-Dinther op die manier helpen bij het vergroenen en klimaatbestendig inrichten van hun dorp en eigen terrein.

We zien daarbij de volgende activiteiten voor ons:

- Het plaatsen van informatiebordjes met QR-codes op plekken waar al maatregelen zijn getroffen. Dit vergroot de bewustwording en kennis over klimaatadaptatie, kan inwoners inspireren en aanzetten tot actie.
- Het informeren van inwoners en bedrijven over subsidies, nuttige adressen en mogelijke maatregelen (op verzoek en actief).

REURING IN HET DORP BRENGT GELUK EN GEZONDHEID

LEEFBAAR

Leefbaarheid is een breed begrip. Het gaat door alle vier de thema's heen. In dit blokje hebben we het vooral over sport, ontmoeting, het verenigingsleven en het belang van 'reuring' in ons dorp. Als we dit goed en met elkaar regelen worden de (tijdelijke) inwoners van Heeswijk-Dinther daar gelukkiger en (mentaal en fysiek) gezonder van. Het gaat om:

- het sportaanbod via verenigingen op peil houden, ondanks teruglopende leden- en vrijwilligersaantallen.
- samenwerking tussen de sportverenigingen (eventueel samen besturen en dezelfde locatie gebruiken als één grote vereniging).
- uitbreiding van outdoor (georganiseerd én ongeorganiseerd) sport- en beweegaanbod voor jong en oud dichtbij de dorpskern en bij voorkeur in een groene omgeving (bijv. een klim-speel- en klauterbos, beweeg(speel)tuin, groene ommetjes/wandelpaden, goede fietspaden naar omliggende dorpen en steden).
- de kwaliteit, bereikbaarheid en toegankelijkheid van ontmoetingsplekken verbeteren. Of het nou gaat over bankjes langs wandelroutes, horeca, speelplaatsen, gezamenlijke sportkantine of een multifunctioneel podium.
- specifieke aandacht voor jeugd (12-18 jarigen en 18+ers): behouden en onderhouden van ontmoetingsplekken (binnen en buiten) en evenementen voor jeugd, voor (kwetsbare) senioren en voor eenzame dorpsgenoten.
- behoud van ondersteuning door professioneel jongerenwerk.
- goede communicatie en voorlichting voor opvoeders van kinderen m.b.t. kansen en bedreigingen gezonde leefstijl.

Actief Burgerschap Heeswijk-Dinther

LEEFBAAR

PROJECT

Actief Burgerschap wil zich, ondersteund door o.a. dorpsondersteuners en professioneel jongerenwerk, inzetten om alle goede initiatieven of mogelijke initiatieven binnen HaDee vindbaar te laten zijn, bij elkaar te brengen en helpen tot bloei te laten komen.
We roepen mensen op om initiatieven aan te dragen aan de mensen van Actief Burgerschap.

VERBINDEN VAN LOKALE KENNIS, KUNDE EN PRODUCTEN

LEEFBAAR

In een leefbaar dorp wordt ook gewerkt. In het buitengebied, op bedrijventerrein ‘t Retsel en natuurlijk in het centrum. Werkfuncties zorgen voor levendigheid. In ons dorp vaak op een kleinschalige manier. Het is van belang dat ‘werken’ zichtbaar aanwezig is. Met name geldt dat voor de kleinschalige werkgelegenheid. Deze kleinschalige functies kunnen elkaar versterken, zeker als er sprake is van nabijheid. Zoals bijvoorbeeld in het centrum. Maar mogelijk zijn er ook andere plekken waar er ruimte gecreëerd kan worden voor kleine ondernemers, al dan niet gecombineerd met andere functies (maatschappelijk, samenwerking met sportverenigingen etc.).

Veel ondernemers in HaDee ervaren een groeiend tekort aan praktisch geschoold personeel. Risico is dat veel maakindustrie uit Nederland (en HaDee) verdwijnt, waardoor we afhankelijker worden van met name Aziatische landen. Hoe zorgen we ervoor dat deze bedrijven kunnen blijven floreren en dat het aanbod aan praktisch geschoold personeel toeneemt? Kunnen we de praktische kennis, kunde en ambitie van tijdelijke bewoners en vluchtelingen, de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of (bijna-)gepensioneerden beter benutten? Hierbij helpt het als bedrijven zich aanbieden als leerbedrijf.

Ook van belang voor de leefbaarheid is het toerisme. Toeristen zorgen voor reuring en stimuleren ondernemerschap in het dorp zelf, maar ook in het buitengebied. In de toekomst kunnen we nog meer samenwerken, zodat de toeristische trekpleisters nog meer levendigheid gaan brengen in het dorp zelf.

Actief Burgerschap Heeswijk-Dinther

LEEFBAAR

PROJECT

In samenwerking met de Ondernemersvereniging en geïnteresseerde verenigingen en bewoners zetten we een traject op om de behoeften aan ‘kleinschalig werken’ en nieuwe maatschappelijke en sportfuncties in beeld te brengen en een mogelijk samenwerking daarbij vorm te geven. Daarbij worden ook nadrukkelijk de ondernemers uit het buitengebied betrokken.

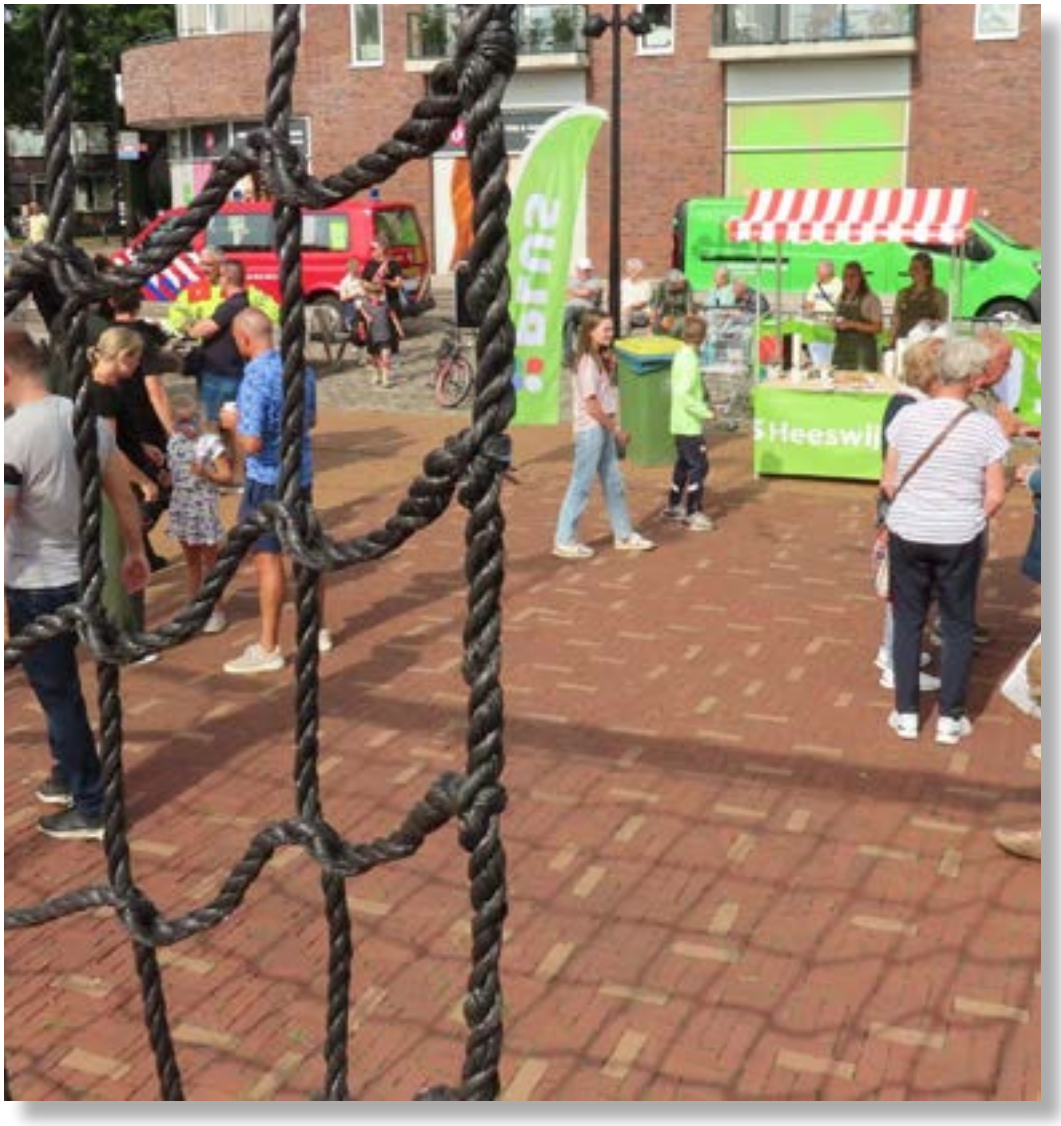

WAT GAAN WE DOEN?

Hiervoor zijn verschillende projecten genoemd, die als kansrijk gezien worden. Deze projecten komen alleen maar tot resultaat als er draagvlak is in ons dorp en voldoende energie om ze ook echt op te pakken.

Dorpsbijeenkomst Om dat te toetsen vindt er begin 2025 een dorpsbijeenkomst plaats. Het dorp kan dan zelf bepalen wat zij belangrijk vindt en ook verantwoordelijkheid uitspreken met betrekking tot de uitvoering. Daarna kan dit plan worden afgerond en met het gemeentebestuur besproken worden.

Dorpsakkoord Zoals bij het vorige dorpsontwikkelingsplan willen we ook nu een akkoord sluiten met het gemeentebestuur. En goede afspraken maken over wie wat gaat doen, ieder vanuit een eigen verantwoordelijkheid. We kunnen als dorp heel veel zelf, maar niet alles! Wij verwachten bij voorbaat steun van het gemeentebestuur, kunst is om het zo met elkaar af te spreken, dat er ook echt zichtbare en voelbare resultaten geboekt gaan worden.

Werkgroepen Stichting Actief Burgerschap gaat het plan gebruiken om werkgroepen te formeren (bestaande werkgroepen, eventueel met een nieuwe opdracht, en nieuwe werkgroepen). Per thema, per project, per ambitie zullen er specifieke communicatie- en participatietrajecten georganiseerd worden.

Aan de slag! Daarna kunnen we als dorp vervolgens definitief aan de slag. Wij hebben er zin in, en Heeswijk-Dinther kennende … jullie ook!